

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 30 listopada 2018 r.

Pozycja 170

POSTANOWIENIE z dnia 10 września 2018 r. Sygn. akt Ts 234/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B.B. w sprawie zgodności:

- 1) art. 3 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z Nr 191, poz. 1367 ze zm.) z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 5 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 3 ustawy wymienionej w punkcie pierwszym z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej podlegających zamianie i trybu dokonywania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej (Dz. U. z 2008 r. Nr 41, poz. 250, ze zm.) w związku z art. 3 ust. 3 oraz w związku z art. 8 ust. 1 ustawy wymienionej w punkcie pierwszym z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 3 oraz art. 64 ust. 2-3 w związku z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) art. 2 pkt 2 i 4 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13, poz. 70) z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 22 grudnia 2017 r. B.B. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność z Konstytucją następujących norm prawnych:

– po pierwsze, art. 3 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora

elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367, ze zm.; dalej: u.z.n.) – w zakresie, w jakim „nie przewiduje proporcjonalnej redukcji liczby należących do uprawnionego akcjonariusza akcji spółki konsolidowanej podlegających zamianie w trybie art. 5 ust. 1 [u.z.n.] w przypadku, gdy wystąpi konieczność dokonania redukcji liczby akcji spółki konsolidującej przeznaczonych do zamiany z uwagi na limit akcji spółki konsolidującej określony w tym przepisie” – z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, przez to, że narusza prawo do równej ochrony konstytucyjnego prawa do własności i innych praw majątkowych z naruszeniem konstytucyjnej zasady proporcjonalności;

– po drugie, art. 5 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 3 u.z.n. – w zakresie, w jakim „oznacza, że przedmiotem zamiany realizowanej w trybie art. 5 ust. 1 [u.z.n.] są wszelkie akcje spółki konsolidowanej należące do uprawnionego akcjonariusza, również wówczas, gdy liczba akcji spółki konsolidującej zaoferowana w zamian uprawnionemu akcjonariuszowi przez Skarb Państwa została zredukowana poniżej parytetu zamiany akcji ustalonego zgodnie z art. 9 ustawy ze względu na limit określony w art. 3 ust. 3 [u.z.n.]” – z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3 przez to, że narusza prawo do równej ochrony konstytucyjnego prawa do własności i innych praw majątkowych z naruszeniem konstytucyjnej zasady proporcjonalności;

– po trzecie, § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej podlegających zamianie i trybu dokonywania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej (Dz. U. z 2008 r. Nr 41, poz. 250, ze zm.; dalej: rozporządzenie) w związku z art. 3 ust. 3 u.z.n. oraz w związku z art. 8 ust. 1 u.z.n. – w zakresie, w jakim „w sytuacji przekroczenia limitu liczby akcji spółki konsolidującej przeznaczonych do udostępnienia uprawnionym akcjonariuszom i uprawnionym pracownikom wskazanego w art. 3 ust. 3 powołanej ustawy, wprowadza mechanizm redukcji jedynie liczby akcji spółki konsolidującej, bez odpowiadającej jej redukcji liczby akcji spółki konsolidowanej będących przedmiotem zamiany realizowanej w trybie art. 5 ust. 1 powołanej ustawy” – z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji przez to, że narusza konstytucyjne prawo do równej ochrony własności i innych praw majątkowych z naruszeniem konstytucyjnej zasady proporcjonalności oraz z art. 64 ust. 3 Konstytucji przez to, że dokonuje ingerencji w sferę konstytucyjnie chronionych praw majątkowych mocą przepisów aktu wykonawczego, a także z art. 64 ust. 2-3 w związku z art. 92 ust. 1 Konstytucji przez to, że narusza wskazane wyżej konstytucyjne prawa uprawnionego akcjonariusza przepisem aktu wykonawczego wykraczającym poza delegację ustawową do jego wydania;

– po czwarte, art. 2 pkt 2 i 4 w związku z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz ustawy o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13, poz. 70; dalej: ustawa nowelizująca) – w zakresie, w jakim „znajdują one zastosowanie do realizacji prawa do zamiany akcji również przez tych spośród uprawnionych akcjonariuszy, których prawo do zamiany akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej powstało przed wejściem w życie powołanej ustawy” – z art. 64 ust. 1-2 w związku z art. 2 Konstytucji przez to, że „narusza konstytucyjną ochronę niewadliwie nabytego prawa podmiotowego do zamiany (nabycia) akcji na zasadach obowiązujących w dniu jego powstania po stronie tych akcjonariuszy, którzy przed wejściem w życie wskazanej ustawy nabyli prawo do zamiany akcji stosownie do art. 5 ust. 1-3 (...) [u.z.n.] w brzmieniu pierwotnym”.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą.

Skarżący pozwem z 15 października 2015 r. wniósł o zasądzenie kwoty 12.659,17 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania od pozwanego Skarbu Państwa – Ministra Skarbu Państwa. Ponadto skarżący wniósł żądanie ewentualne zasądzenia kwoty 9.917,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty, ewentualnie zasądzenia wartości świadczenia nienależnego na zasadzie art. 405 w zw. z art. 410 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (obecnie: Dz. U. z 2017 r. poz. 459; przepisy nie uległy zmianie od dnia wniesienia pozwu do wydania niniejszego postanowienia). W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący wskazał, że jego roszczenie stanowi odszkodowanie za szkodę powstałą w związku z zamianą akcji Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Katowicach na akcje Tauron Wytwarzanie S.A. dokonaną w trybie przepisów u.z.n.

Skarb Państwa – Minister Skarbu Państwa wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu wskazując, że roszczenie skarżącego nie ma oparcia w przepisach prawa. Podniósł także zarzut przedawnienia.

Sąd Rejonowy w W. (dalej: Sąd Rejonowy) wyrokiem z 20 września 2016 r. oddalił powództwo główne i powództwo ewentualne, zasądził od skarżącego na rzecz strony pozwanej kwotę 3.000 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz nakazał skarżącemu, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego kwotę 633 zł tytułem brakujących kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy w W. Wydział Cywilny-Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy) wyrokiem z 27 lipca 2017 r. oddalił apelację skarżącego od wyroku Sądu Rejonowego i zasądził od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej RP kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej. Skarga kasacyjna od wyroku Sądu Okręgowego nie została wniesiona.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Na etapie wstępnej kontroli Trybunał Konstytucyjny bada, czy skarga spełnia przesłanki, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz przepisach u.o.t.p. TK. Jednocześnie Trybunał przypomina, że składu rozpoznającego sprawę *in merito* nie wiąże stanowisko zajęte w postanowieniu o przekazaniu skargi konstytucyjnej do rozpoznania merytorycznego, bowiem na każdym etapie postępowania zainicjowanego wniesieniem skargi, Trybunał bada czy nie zachodzi któraś z ujemnych przesłanek procesowych (wyrok TK z 21 czerwca 2017 r. sygn. SK 35/15, OTK ZU A/2017, poz. 51).

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że badana skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

Skarżący prawidłowo, tzn. adekwatnie zarówno do treści orzeczenia wydanego w jego sprawie, jak i do zarzutów sformułowanych w skardze, określił przedmiot zaskarżenia (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK). Przedstawił także obszernie argumenty uprawdopodobniające zarzut naruszenia przez kwestionowane przepisy przysługujących mu konstytucyjnych praw i wol-

ności (art. 53 ust. 1 pkt 2-3 u.o.t.p. TK). Uzasadnienie skargi jest poprawne formalnie, zaś przedstawiona argumentacja spójna.

Skarżący przedstawił stan faktyczny sprawy (art. 53 ust. 1 pkt 4 u.o.t.p. TK) oraz udokumentował datę doręczenia ostatecznego orzeczenia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK (art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK). Skarżący dołączył również do skargi wyroki wydane na podstawie zaskarżonych przepisów (art. 53 ust. 2 pkt 1-2 u.o.t.p. TK).

Skargę konstytucyjną złożył w imieniu skarżącego adwokat, który przedstawił stosowne pełnomocnictwo, udzielone przez skarżącego temu adwokatowi i dwóm radcom prawnym wykonującym zawód w tej samej kancelarii (art. 44 ust. 1 w związku z art. 53 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p. TK).

Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Okręgowego, doręczony pełnomocnikowi skarżącego 29 września 2017 r., był ostatecznym orzeczeniem w sprawie. Skarżący dochował trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi, gdyż skargę konstytucyjną wniósł 22 grudnia 2017 r. (art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK).

3. Wobec tego, że skarga konstytucyjna spełnia wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, Trybunał Konstytucyjny nadał skardze dalszy bieg na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK (por. postanowienie TK z 23 marca 2017 r., sygn. Ts 398/15, OTK ZU B/2017, poz. 67).

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.